



ת"פ 45732/08/16 - מדינת ישראל נגד י ב - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

21 יוני 2017

ת"פ 45732-08-16 מדינת ישראל נ' ב

בפני כב' הסגנית נשיאה ד"ר נגה שמואל-מאיר

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ענת גוש חלב - נוכחת

נגד

י ב - נוכח

ע"י ב"כ עו"ד שלמה פצ'בסקי - נוכח

המאשימה

הנאשם

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של **תקיפה הגורמת חבלה ממש לבן זוג**, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **תקיפה סתם של בן זוג**, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין; **ואיומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

כפי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 15.08.2016 בשעה 04:56 או בסמוך לכך, בת זוגו של הנאשם (להלן: "**המתלוננת**") העירה את הנאשם על רקע חשדה כי הוא בוגד בה. במעמד זה, במהלך הוויכוח שהתפתח בין השניים, הנאשם תקף את המתלוננת בכך שהפילה על המיטה, אחז באמצעות ידיו בגרונה ושרט את פניה באמצעות ציפורניו. כתוצאה ממעשים אלו, נגרמה למתלוננת חבלה של ממש בדמות שריטות בפניה.

בהמשך למתואר לעיל, הנאשם נטל סכין והחל לחתוך את ידיו, תוך שהוא מאיים על המתלוננת, באומרו: "אני אהרוג את בעל הבית הקודם שלי ואת עצמי ואני אאשים אותך. אכתוב מכתב שאת הרגת אותי וייקחו לך את הילדה". עוד ובהמשך, התעוררה בתה הקטינה של המתלוננת (להלן: "**הבת**") וראתה את החבלה בפניה של המתלוננת. האחרונה נתנה לבת את הטלפון הנייד שלה וביקשה ממנה שתתקשר למשטרה. בתגובה לכך, הנאשם חטף את הטלפון הנייד מידיה.

לאחר מכן, הנאשם רץ עם הטלפון הנייד [מכתב האישום המתוקן לא ברור לאיזה כיוון הוא רץ], אך המתלוננת תפסה אותו ולקחה ממנו את הטלפון. בהמשך לכך, הנאשם תקף את המתלוננת בכך שתפס אותה בגופה.

2. הצדדים לא הגיעו להסכמות עונשיות (והמאשימה אף הצהירה כי עמדתה בעניין זה היא למאסר בפועל), אך הוסכם כי עובר לשמיעת הטיעונים לעונש הנאשם יופנה לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו.

3. ביום 06.04.2017 התקבל **תסקיר שירות המבחן**. מטעמים של צנעת הפרט, לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט שם, לבד מלציין כי לאחר שתיאר תקשורת זוגית בעייתית, אשר אופיינה בוויכוחים, צעקות וקנאה הדדית, הנאשם מסר כי אינו זוכר את פרטי האירועים שבמוקד כתב האישום המתוקן וכי הבחין בסימני אלימות על גופה של המתלוננת, מבלי שהיה מודע וער לפגיעתו בה. יחד עם זאת, הנאשם הביע אמפתיה לפגיעתו במתלוננת [כך בתסקיר שירות המבחן] ותחושות אשמה על כך. כמו כן, שירות המבחן התייחס למצבו הנפשי של הנאשם ולהמלצות



של הפסיכיאטר-המטפל שהתקבלו, והעריך כי הנאשם אינו מצוי בקשר טיפולי מספק שיהיה בו כדי ליתן מענה למורכבות מצבו.

בהמשך, לאחר ששקל את מכלול השיקולים הרלוונטיים בעניינו, העריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת אמנם פחתה, אך עדיין, בעת מצבי לחץ ומשבר, קיים סיכון מצדו של הנאשם כלפי עצמו ולאחרים בסביבתו. סיכון זה, כך להערכתו של שירות המבחן, עשוי להיות מופחת אם הנאשם ישתלב בהליך טיפולי המתאים יותר למצבו.

לבסוף, לאור נזקקותו של הנאשם בקשר טיפולי תומך וכדי שניתן יהיה לקדם את אבחון מול גורמי צה"ל ומשרד הביטחון, המליץ שירות המבחן על השתתפותו מבחן. בנוסף, שירות המבחן סבר כי כיום הנאשם לא יוכל לעמוד בענישה קונקרטית מחמירה, כגון מאסר לריצוי בעבודות שירות, ועל כן המליץ להשית עליו צו של"צ ומאסר מותנה.

4. **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות**, אשר התקבלה ביום 21.06.2017, עולה כי הנאשם לא הציג את המסמכים הרפואיים הנדרשים ומשכך לא נמצא מקום להשמתו במסגרת עבודות השירות.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. בא כוח המאשימה עמד על חומרת המעשים שביצע הנאשם ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם. כמו כן, הפנה בא כוח המאשימה לפוטנציאל הנזק שהיה טמון במעשיו של הנאשם; לעובדה שחלק מהעבירות בוצעו בנוכחותה ולעיניה של בתה הקטינה של המתלוננת; ולכך שהאיומים בוצעו בשעה שהנאשם אוזח בסכין ואף חותך את עצמו.

לבסוף, בא כוח המאשימה הפנה את בית המשפט לפסיקה שונה, וטען כי במקרה הנדון יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר. בשים לב בין היתר לאמור בתסקיר שירות המבחן, שם מפורטים גם נסיבות חייו של הנאשם, הלה עתר להשית על האחרון ענישה המצויה ברף התחתון-בינוני של מתחם העונש ההולם, לצד פיצוי, קנס והתחייבות.

6. מנגד, בא כוח הנאשם הפנה לאופן שבו התפתח האירוע האלים, ובכלל זה לכך שהמתלוננת העירה את הנאשם בצעקות, וציין כי בסופו של דבר, גם על פניו של הנאשם ניכרו סימני אלימות. כמו כן, הפנה הסגור למצבו הנפשי של הנאשם ולסעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין; לפרק הזמן הארוך שהנאשם שהה במעצר מאחורי סורג וברח; לעובדה כי עבר להתגורר בכפר סבא וניתק כל קשר עם המתלוננת; לכך שהחל בהליך טיפולי-רפואי; ולנסיבות חייו המורכבות. בשים לב לכל אלה, הסגור אמנם חזר בו מהבקשה להימנע מהרשעתו של הנאשם, אך עתר לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן.

עוד במסגרת זו, הגישה ההגנה מסמך רפואי (הנושא את הכותרת "תשובת יועץ") מטעמו של ד"ר ארז ברנע, מומחה בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר (סומן נ/1). גם כאן, מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט את כל האמור שם, אך אציין כי להערכתו של המומחה, הנאשם - שאובחן כלוקה באפיזודה דיכאונית עם תסמינים חלקיים וכבעל תסמינים חלקיים של הפרעת דחק בתר-חבלתית שלא טופלה - אינו מסוכן לעצמו או לסובבים אותו. בשים לב לאמור, המליץ המומחה על טיפול תרופתי נוגד דיכאון, והורה כי בהמשך יש לשקול טיפול פסיכולוגי.

7. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא ממש מצטער על מה שקרה וכי הוא יעשה כל שביכולתו על מנת שהדברים לא יישנו.



דין והכרעה

8. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין, אשר הוסף לחוק העונשין במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. לאמור, ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם. יחד עם האמור, עקרון ההלימה אשר ניצב במרכזו של תיקון 113 אינו עומד לבדו, ושומה על בית המשפט להעניק משקל משמעותי גם לשיקול **שיקום** הנאשם (ר' בעניין זה פס' 12 בפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 452/14 **ניסים דבוש נ' מדינת ישראל**, (03.04.2014); פס' 6 בפסק דינה של כב' השופטת א' חיות בע"פ 7459/12 **שיבר נ' מדינת ישראל**, (20.06.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

9. הגם שההגנה לא חלקה בטיעוניה על מתחם העונש שאותו בא כוח המאשימה עתר לקבוע, אדרש ראשית חוכמה לעניין זה.

10. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

11. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה ממעשי האלימות הפיזית של הנאשם כלפי בת זוגו, הינם שמירה על שלמות גופם, שלומם וביטחונם של בני משפחה בכלל, ובני זוג בפרט, כאשר בדרך כלל מדובר בשמירה על החלשים מפני התעמרותם של החזקים. כך גם, לא זו בלבד שעבירות של אלימות במשפחה מבוצעות בדרך כלל בחדרי חדרים רחוק מכול עין, אלא שגם לא אחת נמנעים הקורבנות מלפנות לרשויות אכיפת החוק, הן בשל תלות רגשית או כלכלית בעבריו והן בשל הרצון לשמור על שלמות התא הזוגי, מה שמקשה עוד יותר על גילויין של העבירות ועל העמדתם של העבריינים לדין. לא בכדי מצא המחוקק לקבוע כי העונש המרבי הקבוע לצדן של עבירות התקיפה הגורמת חבלה של ממש והתקיפה סתם יוכפל בשעה שאלו מבוצעות כלפי בת זוג (ראו בעניין זה, למשל, דבריה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, (11.10.2007); ודבריו של כב' השופט י' עמית בע"פ 669/12 **יוסף עמיאל נ' מדינת ישראל**, (19.04.2012)).

בעצם ביצוע עבירות האיומים, פגע הנאשם בערכים שנועדו להגן על שלווה נפשו של הפרט ועל חופש הפעולה שלו, זאת כאשר מעשה האיום נועד להניע אדם לבצע פעולה כלשהי בניגוד להסכמתו החופשית, או להניאו מפעולה אותה ביקש לבצע (ר' והשוו דבריו של כב' השופט א' גולדברג בע"פ 103/88 **משה ליכטמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(3) 373, 379 (1989)). גם חומרתה של עבירה זו מקבלת משנה תוקף מקום בו היא נעשית נגד בת זוג (ראו והשוו: כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 6577/09 **ניר צמח נ' מדינת ישראל**, (20.08.2009)).

12. לאור הנסיבות שנלוו לביצוע העבירות, כפי שאלה יפורטו בהמשך, ובייחוד לנוכח אופיין של האלימות שהופנתה מצדו של הנאשם כלפי המתלוננת והחבלה שנגרמה לה כתוצאה מכך, ולאור תוכן דברי האיום והעובדה שזה בוצע בשעה שהנאשם אוזח בסכין וחותר את עצמו, מצאתי כי במקרה הנדון **מידת הפגיעה** בערכים המוגנים מצויה ברף שאיננו נמוך.

13. במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, נתתי דעתי בראש ובראשונה לטיבה ואופייה של האלימות



אשר הפעיל הנאשם כלפי המתלוננת. וכך, האלימות שהופעלה על ידו בהזדמנות הראשונה, עת אחז בגרונה של המתלוננת ושרט את פניה, מצויה ברף חומרה בינוני-גבוה, ואילו האלימות שננקטה על ידו, כאשר אחז בגופה של המתלוננת, מצויה ברף הנמוך. כן נתתי דעתי לדרגת החומרה של החבלה שנגרמה למתלוננת. כידוע, עבירות התקיפה שבהן הורשע הנאשם יכולות לחול על מגוון רחב של מעשי אלימות ועל דרגות חומרה שונות של חבלות, וברי כי אין דין דחיפה כדין מהלומת אגרופ, ואין דין חבלה בדמות המטומה אחת כדין חבלות שענינן פצעים מדממים באזורים שונים בגוף. בעניינינו, במנעד המעשים אשר יכולים להיכנס לגדריהן של עבירות התקיפה שבהן הורשע הנאשם, מצאתי כי מעשיו (בשקלולם בשתי ההזדמנויות) מצויים ברף הבינוני, ואילו החבלה שנגרמה כתוצאה מהם מצויה ברף הבינוני-הנמוך.

כמו כן, ואף מעבר לנזק הפיזי שנגרם למתלוננת, מי ימוד את ההשפלה ועגמת הנפש שנגרמו לה, עת נאלצה להמשיך ולנהל את חייה היום יום שלה בשעה שעל פניה סימני אלימות וחבלות, שאותם, כך יש להניח, נאלצה להסתיר מפני כול. כן מצאתי לציין לחומרה, את העובדה שחלק ממעשי האלימות בוצעו לעיניה של בתה הקטינה של המתלוננת, או למצער בנוכחותה. בנסיבות כאלה, מעבר לכאב הפיזי שנגרם למתלוננת, הרי שיש לשער שהנאשם אף גרם לתחושות של בושה ועגמת נפש, הן למתלוננת והן לבתה אשר נאלצה לצפות או להיות נוכחת בשעה שהוא נוקט כלפי אמה באלימות פיזית, מאיים עליה וחותר את עצמו באמצעות סכין.

בנוסף, לא התעלמתי מפוטנציאל הנזק אשר היה טמון בהתנהגותו משוללת הרסן של הנאשם, ובייחוד הדברים אמורים בשים לב לכך שבאחת ההזדמנויות הנאשם אחז בגרונה של המתלוננת, מעשה שעלול היה לגרום לנזק חמור בהרבה מזה שנגרם בסופו של יום, וכבר היו דברים מעולם. דברים דומים, צריכים אף להיאמר בכל הנוגע לעובדה שהנאשם חתר את עצמו באמצעות סכין. בהמשך לעניין אחרון זה, אף נתתי דעתי לאופן ביצוע האיום ולתוכנו, וכאן יש לשים את הדגש על העובדה שהמדובר באיום ממשי שנעשה בשעה שהנאשם אוזח בסכין וחותר את עצמו, תוך שהוא מאיים להרוג בין היתר את עצמו ולגרום לכך שהמתלוננת תואשם בכך.

אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, אכן לא נעלמה מעיני העובדה כי הוויכוח שגלש למעשי האלימות החל על רקע חשדה של המתלוננת בכך שהנאשם בוגד בה, ולאחר שזו העירה אותו משנתו. יחד עם זאת, ראשית אציין כי העובדה שעל פניו של הנאשם ניכרו סימני אלימות לא הוכחה כלל, ואף לא הוצג לבית המשפט ולו בדל ראיה שתומך בכך (בעניין זה, אפנה לסעיף 40 לחוק העונשין ולע"פ 677/14 **דנקר נ' מדינת ישראל**, (17.07.2014) וע"פ 7349/14 **מדינת ישראל נ' פלונית**, (14.05.2015)). שנית, גם אם לא דומה מעשה שנעשה ללא התגרות מוקדמת למעשה שנעשה בעקבותיה, עדיין, גם אם המתלוננת היא שהתחילה בוויכוח ואף אם אצא מנקודת הנחה כי היא הייתה הראשונה לנקוט באלימות כלפי הנאשם (וככל שלא נטענה טענה להגנה עצמית וכאשר ממילא ברי כי לא חלה במקרה זה הנסיבה הקבועה בסעיף 40(א)(10) לחוק העונשין) - אל לו לנאשם לעשות דין לעצמו, ושומה היה עליו במקרה כזה, כמו כל אזרח הגון, לפנות לעזרתם של גורמי איכות החוק.

לצד האמור, אשקול לקולא את העובדה כי למעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם וכי אלו נעשו בעידנא דריתחא, תוך שנדמה כי הוא פעל תוך התפרצות כעס ספונטנית.

לבסוף אציין כי לא התעלמתי מטענת ההגנה, לפיה עניינו של הנאשם נכנס לגדריו של סעיף 40(א)(9) לחוק העונשין. אכן, כאמור זה מכבר, מהמסמך נ/1 עולה כי הנאשם אובחן כלוקה באפיזודה דיכאונית עם תסמינים חלקיים וכבעל תסמינים חלקיים של הפרעת דחק בתר-חבלתית שלא טופלה. לצד אלה, צוין כי אין בבדיקתו של הנאשם עדות למצב פסיכוטי, הפרעת חרדה, הפרעת התנהגות, אובדנות או מסוכנות לסובבים אותו. בהינתן האמור, לא הוכח מהי מידת הקירבה של הנאשם לסייג לאחריות פלילית, אם בכלל, כך שספק רב אם יש לייחס משקל לנסיבה זו (אם כי, כבר עתה אציין כי מצבו הבריאותי-נפשי של הנאשם, ימצא את ביטויו בשלב גזירת העונש).



14. בכל הנוגע **למדיניות הענישה הנוהגת**, סקירת הפסיקה מלמדת כי ישנו מנעד רחב של עונשים - החל מענישה צופה פני עתיד, בין אם לצד צו של"צ ובין אם לאו, עובר בעונשי מאסר למשך מספר חודשים לריצוי בעבודות שירות, וכלה בעונשי מאסר ארוכים יותר, שבשים לב לאורכם אינם ניתן לריצוי בעבודות שירות - המושגים על הנאשמים השונים אשר הורשעו בביצוע עבירות של אלימות בתוך המשפחה לצד עבירות של איומים. מטבע הדברים, בעבירות ממין זה קיימות דרגות חומרה שונות, כאשר מתחמי הענישה משתנים בהתאם לנסיבות הנלוות לעבירות, ובכלל זה אופייה של האלימות שננקטה; חומרת החבלות שנגרמו, אם בכלל; מידת התכנון שקדם לעבירה; ועוד. בדומה, העונשים שמושגים על הנאשמים השונים בתוך המתחמים או מחוצה להם, משתנים לנוכח נסיבותיהם ומאפייניהם האישיים, כגון קיומו או היעדרו של עבר פלילי; הבעת החרטה מצדם ונטילת אחריות; השתתפות בהליכים טיפוליים; גילם; וכיוצא באלה.

כדוגמה למנעד הענישה הרחב שלעיל, ראו: עפ"ג (מחוזי מרכז) 15569-12-15 **מדינת ישראל נ' נגאוקר**, (29.03.2016); עפ"ג (מחוזי מרכז) 36583-05-15 **קפלון נ' מדינת ישראל**, (טרם פורסם במאגרים) (17.11.2015); ת"פ (שלום רמלה) 58560-12-14 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (09.06.2010); ת"פ (שלום רמלה) 6064-12-14 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (20.07.2015); ת"פ (שלום רחובות) 22380-02-13 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (04.03.2015); ת"פ (שלום ירושלים) 21995-05-14 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (20.10.2014); ת"פ (שלום טבריה) 52827-02-14 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (24.02.2015).

כאן יצוין, כי בפסיקה שלעיל אמנם ניתן למצוא עונשים משני קצותיו של מנעד הענישה שעליו עמדת קודם לכן, אולם נדמה כי עונשי המאסר לריצוי בעבודות שירות, הם העונשים הדומיננטיים שמושגים בדרך כלל, בעוד שרק בהתקיים נסיבות חריגות, לכאן או לכאן, נגזרים עונשים חמורים או קלים יותר. מה גם, וזאת חשוב לזכור, כי גם לאחר תיקון 113 הענישה היא לעולם אינדיווידואלית וכל מקרה צריך להיבחן לגופו, תוך שהבחינה כאמור תמיד צריכה להיעשות לגופן של העבירות והנסיבות הנלוות להן ולגופם של נאשמים, על כל מאפייניהם האישיים ונסיבותיהם הייחודיות (ראו והשוו ע"פ 433/89 **ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל**, (05.05.2009)). קביעת מתחמי הענישה והשתת העונשים בגדריהם לעולם לא יכולים להיעשות על סמך הכותרות של העבירות (ראו והשוו ע"פ 1323/13 **רך חסן נ' מדינת ישראל**, (05.06.2013); ורע"פ 4088/13 **אחמד בן שחדה הדרי נ' מדינת ישראל**, (11.06.2013)), ובכל מקרה השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

לבסוף יצוין, כי אף לא התעלמתי מהפסיקה שהוגשה לעיוני מטעם המאשימה (**ההגנה בחרה שלא להפנות את בית המשפט לפסיקה מטעמה**). אולם העיון בה נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות בין העניינים שנדונו שם לבין ענייניו של הנאשם שבפניי. כך למשל, בת"פ 28006-08-14 דובר בנאשם בעל עבר פלילי (שהתיישן) שאף ריצה עונשי מאסר בעברו, ואילו ברע"פ 5998/09 דובר בנאשם שכלל לא הורשע בעבירות אלימות בתוך המשפחה, אלא באיומים והחזקת סכין. מה גם שפסק הדין בענייניו ניתן לפני כשמונה שנים, עובר לתיקון 113 (וראו דבריה של כב' השופטת ג' שלו בע"פ"ג (מחוזי באר שבע) 21819-05-15 **יהודה סלפוצ'ניק נ' מדינת ישראל**, (12.05.2015), ביחס לגזרי דין שניתנו לפני תיקון 113, ואשר ולא ברור אם כיום הם היו מתיישבים עם הוראותיו).

15. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים המעוגנים בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, כפי שפורט לעיל, ובייחוד בשים לב לאופייה של האלימות שהופעלה מצדו של הנאשם, לחבלה שנגרמה כתוצאה ממנה, ולנסיבות שאפפו את השמעת האיום מצד הנאשם כלפי המתלוננת, **מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין 3 ל- 14 חודשי מאסר בפועל, לצד פיצוי וענישה נלווית נוספת.**



ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

16. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

בעניין זה, נתתי דעתי לעובדה כי לנאשם עבר פלילי נקי, וכי האירוע שבמוקד כתב האישום המתוקן הינו בגדר מעידה חד פעמית שלו. כן שקלתי את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, וזאת הן בשים לב לעובדה כי הלה טרם ריצה עונשי מאסר בעברו והן בשים לב למצבו הבריאותי-נפשי.

עוד ולקולא, יש ליתן את הדעת לכך שהנאשם הודה בביצוע העבירות, מה שייתר את העדתה של המתלוננת בבית המשפט ואף הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר. אכן, הנאשם מסר בשירות המבחן כי אינו זוכר את פרטי האירוע, אך הביע תחושות אשמה ואמפתיה כלפי המתלוננת. גם בית המשפט התרשם מכנות החרטה שהביע הנאשם במעמד הטיעונים לעונש, ומכך שהוא הבין את חומרת מעשיו והפנים את השלכותיהם. לדידי, יש בכל אלה, ביחד עם ההליך הטיפולי-רפואי שבו החל הנאשם ושאודותיו ארחיב בהמשך, כדי למזער את הסיכון שמא הוא ישוב וינהג באלימות בעתיד.

עוד יש ליתן את הדעת לעובדה כי הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריה במשך פרק זמן שאינו מבוטל, כחודש וחצי, וכי במשך תקופה ארוכה נוספת היה משוחרר תחת תנאים מגבילים. ברי כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אך סבורתני כי היה בהליך המעצר כדי להעביר לו את המסר הנדרש ולהרתיעו במידה רבה מביצוע עבירות נוספות בעתיד (גם שירות המבחן סבר כי יש בהליך הפלילי המתנהל נגדו כדי להוות גורם מרתיע), וייתכן שאף ניתן לשקול שיקול זה במסגרת סעיף 40יא(3) לחוק העונשין.

בנוסף, שקלתי את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, כפי שאלה תוארו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן ובטיעוני ההגנה לעונש. אף מעבר למצב הבריאותי-נפשי והנסיבות הקשות שבגינן הוא נקלע אליו, בתסקיר מפורטת כרוניקת חיים שאיננה פשוטה כל עיקר, וכאמור, גם דברים אלה יילקחו בחשבון בשלב גזירת העונש. כאן גם יצוין, כי לא התעלמתי מעמדתה של המתלוננת ומהדברים שמסרה לשירות המבחן.

בשולי נקודה זו, אציין כי בטיעוניה לעונש, המאשימה לא הצביעה ולו על נסיבה אחת שאינה קשורה בביצוע העבירות שיש לשקול אותה לחומרה, כך שלא נהיר על מה מתבססת עתירתה להשית על הנאשם עונש המצוי ברף הנמוך-**בינוני** דווקא של מתחם העונש ההולם.

17. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה לפיה יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, ומשבית המשפט מצא כי ישנו של סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם האמור. ובמה דברים אמורים?

חלק ניכר מהאמור בתסקיר שירות המבחן ומטיעוני ההגנה לעונש הוקדש למצבו הבריאותי-נפשי של הנאשם. אמנם הנאשם לא הציג לשירות המבחן מסמך התומך בטענתו לפיה שירת בצבא ביחידה מיוחדת (וראו בעניין זה רע"פ 1670/16 מוחמד עווידה נ' מדינת ישראל, (06.03.2016)), אולם אין חולק על כך שהוא לוקה, בין היתר, בהפרעה פוסט טראומטית (ראו נ/1). כך גם, נדמה כי אין חולק שמצבו הנפשי של הנאשם מהווה חלק מהסיבות שהביאוהו לבצע את העבירות המיוחסות לו, שהרי גם שירות המבחן מונה בין גורמי הסיכון את מצבו הנפשי הירוד של הנאשם, וסבור כי סיכון זה עשוי להיות מופחת אם הוא ישתלב בטיפול המתאים למצבו.



הנה כי כן, ובמילים פשוטות יותר, אם הנאשם יזכה לטיפול במצבו הנפשי - כי אז הסיכון הנשקף הימנו יפחת. ואכן, לאחר קרות האירועים שבמוקד כתב האישום המתוקן, הנאשם פנה מיוזמתו לקבלת טיפול פסיכיאטרי; אובחן כלוקה באפיזודה דיכאונית עם תסמינים חלקיים וכבעל תסמינים חלקיים של הפרעת דחק בתר-חבלתית שלא טופלה; והחל נוטל טיפול תרופתי.

שירות המבחן אמנם העריך כי הנאשם אינו מצוי בקשר טיפולי מספק הנותן מענה למרוכבות מצבו, והנאשם עצמו אף ביקש להשתלב בקשר טיפולי רגשי ותומך, אולם מהתסקיר שהוגש לא נהיר איזה טיפול בדיוק הציע השירות לנאשם ואם הציע. לאמור, בהיעדר הזמנה והצעה של השירות לנאשם להשתלב בטיפול כזה או אחר מטעמים, יוצא כי הנאשם למעשה מיצה עד תום את האופציות שעמדו בפניו ופעל בפן זה ככל יכולתו - קרי, פנה לקבלת טיפול פסיכיאטרי מיוזמתו ושלא במסגרת שירות המבחן.

זאת ועוד, שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת פחתה, אך סבר כי עדיין קיים סיכון מצד הנאשם לעצמו ולאחרים בסביבתו, וזאת בעת מצבי לחץ ומשבר. דא עקא, הערכה זו של שירות המבחן אינה עולה בקנה אחד עם הערכתו של ד"ר ארז ברנע, שכזכור הוא מומחה לפסיכיאטריה, שהעריך כי המטופל אינו מסוכן לעצמו או לאחרים (נ/1). ייתכן שפער זה בין הערכתו של ד"ר ברנע לבין זו של שירות המבחן, נובע מכך שבבואו של האחרון להעריך את רמת המסוכנות הנשקפת מהנאשם, לא היו מונחים בפניו מכלול הנתונים והעובדות הרלוונטיים. שכן, השירות עצמו מציין כי לא הצליח לקבל מידע עדכני מהפסיכיאטר המלווה את הנאשם.

בהינתן האמור, ובשים לב לעובדה כי הנאשם פנה לראשונה בחייו לקבלת טיפול פסיכיאטרי, תוך שהוא פועל על פי הנחיות הרופא המטפל ואף מביע מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי נוסף במסגרת שירות המבחן, ובייחוד לאור ההערכה הרפואית לפיה הנאשם אינו מסוכן לעצמו או לזולתו, שוכנעתי כאמור, כי קיים למצער סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם בעתיד, וזאת במובן זה שהוא לא ישוב לבצע עבירות. בנוסף, וכפי שכבר ציינתי קודם לכן, מסקנתי זו אף מתעצמת לנוכח העובדה שהנאשם הכה על חטא והצטער על ביצוע העבירות, עובדה שגם היא בתורה יכולה ללמד על הפחתת הסיכון הנשקף ממנו. זאת ועוד, גם אם אקבל את הערכתו של שירות המבחן, לפיה מהנאשם נשקף סיכון לעצמו או לסובבים אותו, הרי שעדיין, גם השירות עצמו סבור כי ניתן להפחית סיכון זה באמצעות טיפול מתאים. יוצא אפוא, בשים לב לכך שהנאשם עצמו מביע מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי נוסף, כי אף אם עודנו נשקף ממנו סיכון ברמה כזו או אחרת, הרי שהוא יופחת ואף יאויין באמצעות ההליך הטיפולי שבו הוא ישתלב במסגרת שירות המבחן, ככל שאשית עליו צו מבחן.

לסיכום, בהחלט נדמה כי עוד צפויה לנאשם דרך ארוכה עד להחלמתו המלאה. אולם סבורתני כי לאור כל האמור לעיל, כבר בשלב זה ניתן לומר, לכל הפחות, כי הנאשם ישתקם בצורה מלאה בעתיד, וכי יש בכך כדי להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש אשר קבעתי בעניינו.

18. בנוסף ולמעלה מהצורך אציין, שבפסיקה נקבע שאין הכרח שהנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע שהנאשם משתף פעולה עם רשויות החוק ושירות המבחן, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים, כדי לקבוע כי אותו נאשם "השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד". לא אחת, מצאו בתי המשפט לסטות לקולא ממתחמי הענישה, וזאת חרף היעדר הליך שיקום מוסדי, וראו בעניין זה: ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (14.07.2013); רע"פ 7683/13 **דויד פרלמן נ' מדינת ישראל**, (23.02.2014); רע"פ 1441/14 **חמיס נ' מדינת ישראל**, (09.12.2014); ע"פ 5341/13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן**, (08.12.2013); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 **גרניק נ' מדינת ישראל**, (20.11.2013). כן ראו תזכיר חוק לתיקון חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים), תשע"ו-2015. שם, "מוצע לאפשר לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בהתקיים נסיבות חריגות **שאינן קשורות**



לביצוע העבירה אשר בעטיין גזירת העונש בתוך מתחם העונש לא תעלה בעניינו של הנאשם בקנה אחד עם עקרון ההלימה ועלולה להביא לעיוות דין".

במקרה הנדון, אף אם בית המשפט היה מתעלם מהעובדה שהנאשם פנה לקבלת טיפול פסיכיאטרי, מה שניתן לראות בו כתחילתו של "שיקום מוסדי", עדיין הייתי נותרת בדעה כי בנסיבות הייחודיות של המקרה שבפניי, יש מקום לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם אשר נקבע על ידי, וזאת לנוכח שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, ההימנעות מביצוע עבירות נוספות והניסיון לחזור ולנהל אורח חיים תקין. אולם ייאמר שוב, כי דברים אלה נאמרים בבחינת למעלה מהצורך בלבד.

19. אכן, מלאכת גזירת הדין איננה קלה כלל ועיקר, ובית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ומביע מהם סלידה רבתי. אולם, באיזון הראוי בין מכלול השיקולים והנסיבות אשר פורטו לעיל, הגם אם לא בלי התלבטות, ובייחוד בשים לב לכך שעסקינן בנאשם שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק, שהודה בביצוע העבירה והביע צער וחרטה על מעשיו, ולאור מצבו הנפשי וההליך הטיפולי שהחל לעבור בפני זה, מצאתי כי ניתן בזו הפעם ללכת לקראתו ולבכר את שיקול השיקום בעניינו. אשר על כן, אמנע מלהשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

זאת ועוד, בשים לב לכך שאמנע מהשתת עונש מאסר על הנאשם, ועל מנת שחומרת מעשיו תמצא את ביטויה בענישה שתושט עליו, מצאתי לחרוג לחומרה מהמלצת שירות המבחן (שכידוע הינה כשמה כן היא - המלצה בלבד) בכל הנוגע להיקף שעות השל"צ. ביטוי נוסף לחומרת המעשים שביצע הנאשם, יימצא בגובה הפיצוי שאשית עליו. אם כי, לאור מלוא מאפייניו האישיים ונסיבות חייו, כפי שאלה פורטו לעיל, ומאחר שסכום הפיצוי שיושת עליו יהיה כאמור לא נמוך, אמנע מלהשית עליו קנס.

20. **מכל המקובץ לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **צו של"צ בהיקף של 200 שעות.**

שירות המבחן יגבש עבור הנאשם תכנית של"צ, ויגישה לבית המשפט. לאחר קבלת התכנית, אשרה ללא צורך בקיום דיון נוסף.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, והמשמעויות של אי ביצוע צו השל"צ.

העתק ההחלטה בדחיפות לשירות המבחן.

ב. **צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.**

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, והמשמעויות של אי עמידה בתנאי צו המבחן.

ג. **מאסר מותנה למשך 8 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.**

ד. **מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור**



עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איומים.

ה. **פיצוי בסך 4,000 ₪** למתלוננת, עדת תביעה 1.

הפיצוי ישולם ב- 4 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 30 יום מהיום.

ו. **הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות, לרבות איומים, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.**

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ניתן צו להשמדת המוצגים - להב סכין שבור.

ניתן צו להשבת פלאפון שבור מסוג גלאקסי J7 לנאשם.

הפיקדון שמצוי בקופת ביהמ"ש במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה, יושב למפקיד/ה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ז סיוון תשע"ז, 21 יוני 2017, במעמד הצדדים.